
Atferdsstans

SPRÅKSPALTEN

OLIVER HENNING

oliver.henning@ous-hf.no

Oliver Henning (f. 1965) er spesialist i nevrologi og i psykiatri og overlege ved Avdeling for kompleks epilepsi, Spesialsykehuset for epilepsi, Oslo universitetssykehus. Han er leder av Norsk Epilepsiselskap.

KARL O. NAKKEN

Karl O. Nakken (f. 1945) er dr.med., spesialist i nevrologi og overlege ved Avdeling for kompleks epilepsi, Spesialsykehuset for epilepsi, Oslo universitetssykehus. Han er æresmedlem i Norsk Epilepsiselskap.

Et epileptisk anfall som har opphør av aktivitet eller atferd som det mest fremtredende trekk, klassifiseres som anfall med atferdsstans.

International League Against Epilepsy (ILAE) har nylig lansert en ny anfallsklassifisering (1). Den norske grenen av foreningen, Norsk Epilepsiselskap, har påtatt seg oppgaven med å implementere den nye klassifikasjonen i Norge. Underveis i arbeidet støtte vi på et problem – hvordan skulle vi oversette «behavioural arrest», dvs. en type fokalt anfall der pasienten plutselig stopper opp i sin aktivitet, «som om bildet fryses»? Vi var usikre på om vi hadde et godt norsk uttrykk for denne typen anfall og sendte derfor en forespørsel til medlemmene i Norsk Epilepsiselskap.

Vi fikk tilbake en rekke forslag. Hyppigst var atferdsstopp, atferdsopphør, aktivitetsstopp og aktivitetsopphør. Vi var ikke helt fornøyd med dem og inviterte til en diskusjon med Gruppe for norsk medisinsk fagspråk.

En norsk oversettelse kan jo ikke bli bedre enn sitt engelske opphav. Også «behavioural arrest» er beheftet med svakheter, ettersom det egentlig ikke dekker det forhold at atferden fryses – da ville det trolig hett *behavioural freeze*.

«Behavioural arrest» rommer mer enn bare bevegelse, for personen stopper med all aktivitet. Det ytre uttrykket er den motoriske stansen, bevegelsesstans. Men forstyrrelsen har mer omfattende utfall enn det, altså atferd, som er et videre begrep. Hvis man hadde ment bevegelsesstans, ville man antakelig valgt *movement arrest* eller kanskje *motoric arrest*.

Gruppe for norsk medisinsk fagspråk foreslo å oversette ord for ord slik: behavioural blir *atferd* og arrest blir *stans* (og ikke *stopp*), tilsvarende cardiac arrest og hjertestans. Forslaget ble altså atferdsstans. Dette fikk støtte i Norsk Epilepsiselskap og er tatt inn i oversettelsen av den nye anfallsklassifikasjonen av epileptiske anfall [\(1\)](#).

LITTERATUR

1. Henning O, Nakken KO. Ny klassifisering av epileptiske anfall. Tidsskr Nor Lægeforen 2017; 137: 1672 - 3. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 12. desember 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0910
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.